

תקנות הבטיחות בעבודה (ציוד-מגן אישי), התשנ"ז 1997

"ציוד מגן אישי" או "ציוד" – ציוד שנועד לשימוש האישי של אדם בעבודה, בדרך של לבישה, הרכבה, חבישה או נשיאה ושתוכנן במיוחד להגנתו מפני סיכון העלול לפגוע בבטיחותו או בבריאותו, לרבות אביזריו, ולמעט -

(1) ציוד חירום והצלה;

(2) ציוד ניטור, התראה או איתות המזהיר מפני סיכון או מטרד;

חובת המעביד

(א) מעביד יספק ציוד מגן אישי לשימוש העובד בעבודות ובתהליכים, לשם הגנת איבריו, ויפקח על השימוש כאמור.

(ב) מעביד שאינו מספק את הציוד בעצמו, ינחה את הממונה על העבודה כיצד לקיים את ההוראות כאמור ויפקח על ביצוען.

(ג) מעביד יתקן או יחליף ציוד מגן אישי שנתגלה בו פגם או נזק.

חובת ממונה על העבודה

(א) ממונה על העבודה, ישגיח השגחה נאותה וינקוט אמצעים לוודא שהעובד משתמש בציוד מגן אישי כראוי.

(ב) נתגלה בציוד פגם או נזק – ימסרנו הממונה על העבודה למעביד וידאג לאספקה מיידית של ציוד חלופי תקין לעובד.

(ג) ראה ממונה על העבודה שעובד אינו משתמש בציוד מגן אישי מכל סיבה שהיא, יפסיק לאלתר את עבודתו.

חובות העובד

(1) להשתמש בו בהתאם לייעודו;

(2) להחזיקו במצב נקי ולשמור על תקינותו;

(3) להחזירו מיד למעבידו או לממונה על העבודה משנתגלה בו פגם או נזק, לשם החלפתו.

ניקוי ציוד מגן ואחזקתו

(1) ציוד המגן יוחזק במצב נקי ותקין;

(2) יחד עם הציוד יותקנו או יסופקו במקום העבודה אמצעים נאותים לניקוי והפעלתו הסדירה.

סוגי ציוד מגן אישי להגנת איברי הגוף השונים לפי עבודות ותהליכי עבודה

איבר הגוף הטעון הגנה	עבודות ותהליכים מסוכנים	סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	
1. הגנת ראש	1.1	עבודות שיש בהן סכנת פגיעה מגוף נופל:	
	1.2	עבודות בניה ובניה הנדסית, עבודה במחצבה, מכרה, נמל ואוניה, קידוחי נפט או מים וטיפול בחומר נפץ, למעט: - מקרים שבהם העובד נמצא תחת גג או תקרה המונעים סכנת פגיעה בו מגוף נופל; - העובד נמצא בתא נהג של מכונית או בתא הפעלה של ציוד מכני בו הוא מוגן מפני פגיעה;	קסדת מגן
	1.3	עבודות מתחת או בקרבת משא מורם;	
	1.4	עבודות מתחת או בקרבת מקום שמעליו עובדים אנשים אחרים ושאינן מחיצה בין המקומות כאמור;	
	1.5	עבודה במקומות בהם קיימת סכנה של התקלות בצינורות, קורות, בליטות וכיוצא באלה;	
	1.6	עבודה עם מכשירים לשיקוע פינים ועם מכשירים מטלטלים לשיקוע מהדקים או מסמרים כלפי מעלה;	
	1.7	חיבור קרונות רכבת;	
	1.8	מחסנים שהחומר המאוחסן בהם נמצא בגובה 3 מטר לפחות;	
	1.9	עבודות גיזום ענפים וכריתת עצים בהם קיימת סכנת פגיעה מגוף נופל;	

איבר הגוף הטעון הגנה	עבודות ותהליכים מסוכנים	סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה
2. הגנת ראש	2.1 תהליך עבודה בו קיימת סכנה של תפיסת שערות;	מגיני קרקפת (כובע, מטפחת ראש, רשת להגנת שיער – עם או בלי מצחיה);
	2.2 עבודה בחשיפה לקרינה על סגולה;	כובע, מטפחת ראש;
3. הגנת שמיעה	3.1 עבודה ברעש מזיק כאמור בתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), התשמ"ד-1984;	אטמי אוזניים; מגיני אוזניים למיניהם; קסדות אקוסטיות
4. הגנת פנים ועיניים	4.1 כל עבודה ליד כור היתוך או תנור ועבודות הקשורות ביציקת מתכת;	משקפי מגן נגד סיכונים מכניים;
	4.2 עיבוד שטח – השחזה, כרסום, ליטוש, גיוץ, חיתוך והשחזה באופן, בדיסק ליטוש, בדיסק חיתוך, במשורית או בכרסומת, המסתובבים בכוח מכני, והשחזה רטובה.	משקפי מגן נגד סיכונים כימיים; משקפי מגן נגד סיכונים קרינה (לרבות: קרני X, לייזר, קרניים על סגולות, קרניים תת-אדומות, קרני אור מסנוורות); מסכות פנים;
	4.3 חריטה – חריטה וקדיחה חיצונית ופנימית, חיתוך, ליטוש, לרבות בכלי-יד, המונעים בכוח מכני.	מסכות ריתוך עם או בלי קסדת מגן.
	4.4 הקשות בכלי מתכתי – (א) הקשות על מתכת, קשקוש או גירוד; (ב) ניקוי סיגים; (ג) עקירה, גדיעה של מסמרות או לולבים	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
<p>משקפי מגן נגד סיכונים מכניים, משקפי מגן נגד סיכונים כימיים, משקפי מגן נגד סיכוני קרינה (לרבות: קרני X, קרני לייזר, קרניים תת אדומות, קרני אור מסנוורות) מסכות פנים, מסכות ריתוך עם או בלי קסדת מגן</p>	<p>ריסוס והתזה –</p> <p>(1) ציפוי מתכת בהתזת מתכת מותכת;</p> <p>(2) ריסוס או התזה בלחץ אויר לשם ניקוי ועיבוד מתכת, מבנים, מתקנים וכיוצא באלה.</p> <p>(3) ריסוס או התזה של ממיסים או צבעים.</p>	4.5	<p>הגנת פנים ועיניים</p>
	<p>ריתוך –</p> <p>ריתוך וחיתוך חשמלי, אוטוגני וכל ריתוך וחיתוך אחרים בתהליך חום, לרבות הסרת סיגים לאחר ריתוך;</p>	4.6	
	<p>ייצור זכוכית ומוצרי זכוכית –</p> <p>ביקורת האש בתנור, לרבות כור, וביקורת התהליך בתנור אם הוא משמש להתכה, חיסום, הרפיה או עיבוד של זכוכית;</p>	4.7	
	<p>טיפול בחומרים כימיים וביולוגיים –</p> <p>טיפול בחומרים כימיים צורבים, מגרים או רעילים, בין שהחומרים מוצקים, נוזלים או גזים, לרבות מילוי כלי קיבול והורקתם, וכן טלטולם והובלתם של חומרים כאמור וכן עבודה במעבדות כימיות, אלקטרו אופטיות וביולוגיות;</p>	4.8	
	<p>קרינה –</p> <p>עבודה במקום שיש בו סכנת פגיעה מקרינת לייזר, קרינה על סגולה, קרינה תת אדומה, קרינת אור בהבזקים או קרינת אור מסנוורת.</p>	4.9	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
<p>משקפי מגן נגד סיכונים מכניים, משקפי מגן נגד סיכונים כימיים, משקפי מגן נגד סיכוני קרינה (לרבות: קרני X, קרני לייזר, קרניים תת אדומות, קרני אור מסנוורות) מסכות פנים, מסכות ריתוך עם או בלי קסדת מגן</p>	<p>חשמל – עבודה במתקן שיש בו מתח חשמלי שהתפרקותו עלולה לגרום לפגיעה בעיניים.</p>	4.10	
	<p>סיתות אבן ובטון</p>	4.11	
	<p>עבודה במכונות לעיבוד עץ</p>	4.12	
	<p>עבודות מסוכנות אחרות; א. הפעלת כלי לשיקוע פינים; ב. מילוי בקבוקי זכוכית במשקה תוסס; ג. התזת נוזל בלחץ העלולה לפגוע בעיניים; ד. טיפול בחומץ נפץ, חומר הדף, ובאי יורים; ה. קידוח, גריסה ושבירה של אבנים, בטון ומחצבים; למעט גריסה ושבירה בתהליך סגור; ו. ניקוי במברשת מתכתית המופעלת בכוח מכני; ז. הרכבה ופירוק חלקים קפיציים שעלולים לפגוע בעיניים; ח. עובדת הריסה; ט. יציקת מתכת וערגול חם של מתכת; י. חטיבת עצים; יא. כריתת עצים, גיזום וניטור עצים וענפים בכלי מכני; יב. כיסוח צמחיה בעזרת כלי מכני מטלטל; יג. עבודה בחומרי הדברה שהתוית הקבועה על אריזתם לפי תקנות הגנת הצומח (הסדר יבוא ומכירה של תכשירים כימיים), התשנ"ה-1994 קובעת דרישה להגנת עיניים; יד. כל עבודה אחרת שלא פורטה והעלולה לסכן את הפנים או העיניים;</p>	4.13	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים	איבר הגוף הטעון הגנה
<p>מסכות עם מסנן לטיהור אוויר; מערכת נשימה אישיות עם אספקת אוויר ממיכל קבוע או ממקור חיצוני אחר; מערכות נשימה אישיות עם אספקת אוויר ממיכל מטלטל;</p>	<p>5.1 עבודה במקומות מוקפים, ליד תנורים תעשייתיים המופעלים בגז ובמקומות שבהם עלול גז, אבק, נדפים, עשן, אירוסול טיפתי, אדים רעילים, אבק רדיואקטיבי, גורמים ביולוגיים מזיקים או חוסר חמצן;</p>	<p>5. הגנת דרכי הנשימה</p>
	<p>5.2 עבודה בסביבת פתח הזנה של תנורי התכה;</p>	
	<p>5.3 עבודה בסביבת ממירי גז או צנרת של תנורי התכה;</p>	
	<p>5.4 עבודה בסביבת מגופים או ברזים של תנורי התכה במקום שיש סבירות של המצאות נדפי מתכת כבדה;</p>	
	<p>5.5 עבודה בכל מקום שיש בו סבירות להמצאות אבק מזיק או מטריד;</p>	
	<p>5.6 עבודה בריסוס חומרים מזיקים או רעילים;</p>	
	<p>5.7 עובדה ביישום חומרי הדברה או בעבודות דישון, כאמור ב: תקנות הבטיחות בעבודה (עובדים בחומרי הדברה), התשכ"ד-1964 ותקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בחומרי הדברה שהם זרחנים אורגניים וקרבתמיים), התשנ"ג-1992.</p>	
	<p>5.8 עבודה בחומרי הדברה שהתוית הקבועה על אריזתם לפי תקנות הגנת הצומח (הסדר, יבוא ומכירה של תכשירים כימיים), התשנ"ה-1994 קובעת דרישה להגנת נשימה;</p>	
	<p>5.9 עבודות צביעה שגורמות לפליטת נדפים רעילים או גזים רעילים במקום שאין מערכת יעילה לסילוקם.</p>	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
<p>מסכות עם מסנן לטיהור אוויר.</p> <p>מערכות נשימה אישיות עם אספקת אוויר ממיכל קבוע או ממקור חיצוני אחר.</p> <p>מערכות נשימה אישיות עם אספקת אוויר ממיכל מטלטל.</p>	עבודה במערכות ביוב ובאזורים תת קרקעיים הקשורים לביוב;	5.10	הגנת דרכי הנשימה
	עבודה במתקני קירור שקיימת בהם סכנה של דליפת חומר הקירור;	5.11	
	עבודה כלשהי עם גורמי מזיקים באוויר בריכוז העולה על רמת תקרת החשיפה המותרת לפי תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשנ"א-1990;	5.12	
<p>כפפות להגנה מפני פגיעות מכניות;</p> <p>כפפות להגנה מפני פגיעות של גורמים כימיים, פיסיקליים או ביולוגיים;</p> <p>כפפות בידוד לחשמלאים;</p> <p>כפפות בידוד מפני חום וקור; מגיני אצבעות הידיים;</p>	ריתוך;	6.1	6. הגנת כפות ידיים
	טיפול בעצמים חדים או מחוספסים;	6.2	
	כריתת עצים, גיזום וניסור ענפים בכלי מכני;	6.3	
	טיפול בחומצות, בתמיסות בסיסיות, בחומרים ביולוגיים מזיקים ובחומרים אחרים העלולים להזיק לעור;	6.4	
<p>כפפות בידוד מפני חום וקור;</p> <p>מגיני אצבעות הידיים;</p> <p>כפפות להגנה על כפות הידיים בלבד;</p> <p>כפפות מסריג מתכת;</p>	טיפול בחומרים חמים מאוד או קרים מאוד;	6.5	
	עבודה בתנאי קור קיצוניים;	6.6	
	עבודה במתקן חי כמשמעותו בתקנות החשמל (עבודה במתקנים חשמליים חיים) התשכ"ז-1967;	6.7	
	עבודה בתכשיר לפי תקנות הגנת הצומח (הסדר, יבוא ומכירה של תכשירים כימיים), התשנ"ה-1994;	6.8	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
	ניקוי וחיתוך עצמות בעלי חיים;	6.9	הגנת דרכי הנשימה
נעל או מגפי בטיחות; נעלי בטיחות לרתכים הניתנות להסרה מהירה; נעלי בטיחות עם מדרס למניעת חדירת גופים חדים; נעלי או מגפי בטיחות עם בידוד מיוחד מפני חום ומפני קור; נעלי או מגפי בטיחות אנטי סטטיות; נעלי או מגפי בטיחות מבודדים לחשמלאים; מגיני ברכיים; מדרסי מגן (מפני חום, מפני חדירת גופים חדים ומפני הזעה); נעלי או מגפי בטיחות עמידות מפני חדירת תמיסות כימיות מסוכנות; תמיסות כימיות מסוכנות	הקמת מבני מתכת ועבודות הקשורות בכך;	7.1	7. הגנת רגליים
	עבודות בניה ובניה הנדסית כמשמעותן בפקודה;	7.2	
	הנחת צנרת תעשייתית ואחזקתה;	7.3	
	עבודה באתרי אחסון של חומרי בניה;	7.4	
	עבודה ליד כורי התכת מתכת ותנורי התכת מתכת;	7.5	
	עבודות עיבוד פלדה, עבודה בתהליכי ערגול ויציקה;	7.6	
	עבודות הקשורות במערכות קיטור ועבודה בתחנות כוח;	7.7	
	בניית תנורים, הרכבת מערכות חימום ואורור, ואחזקתם;	7.8	
	עבודה עם תנורי התכה או בקרבתם, עבודות מתכת, עיבוד קר וחם של מתכות;	7.9	
	מכונאות	7.10	
	עבודה במכרות ומחצבות, כריה פתוחה, טיפול בערוב פחם ועיבוד אבן או סלעים;	7.11	
	יצור ועיבוד מוצרי זכוכית;	7.12	
	עבודה עם תבניות בתעשייה הקרמית ובתעשיית חומרי בניה;	7.13	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
נעלי או מגפי בטיחות עם סוליות מיוחדות נגד החלקה;	עבודה בבידוד תנורים בתעשייה הקרמית ובתעשיית חומרי הבניה;	7.14	הגנת רגליים
	עבודות שינוע ואיחסון;	7.15	
	עבודה בבתי קירור;	7.16	
	בניית אוניות, שיפוצן ותחזוקתן;	7.17	
	סידור וחיבור קרונות רכבת;	7.18	
	כריתת עצים וגיזום ענפים בכלי מכני, הפעלת חרמש ומכסחת דשא מכניים;	7.19	
	עבודה עם ביטומן חם;	7.20	
	עבודה בתנאי חום או קור קיצוניים;	7.21	
	עבודה שקיימת בה סכנה של חדירת חומרים מותכים לרגלים;	7.22	
	עבודה הדורשת טיפול בחומרים כימיים נוזליים מסוכנים;	7.23	
	עבודה במתקן חי – כמשמעותו בתקנות החשמל (עבודה במתקנים חשמליים חיים) התשכ"ז-1967;	7.24	
	עבודה במטבחים, בבתי מטבחים ובפירוק טבחות בעלי חיים;	7.25	
	עבודה בכל מקום שקיימת בו סכנת החלקה;	7.26	
	הפעלת טרקטור והפעלת ציוד מכני הנדסי;	7.27	

סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה	עבודות ותהליכים מסוכנים		איבר הגוף הטעון הגנה
מגיני ברכיים מרופדים.	עבודות המבוצעות בכריעה על הברכים, כגון עבודות ריצוף, ליטוש וכיוצא באלה;	8.1	8. הגנת ברכיים
משחות מגן לעור, למיניהן;	עבודה בתהליכים שבהם קיימת סכנת פגיעה בעור ואין לגביהם דרישה לציוד מגן אישי אחר;	9.1	9. הגנת העור
	עבודה בה נחשפים לקרני השמש;	9.2	
סינרים להגנה מפני פגיעות מכניות, פיסיקליות, כימיות, חום וקור; ביגוד להגנה מפני פגיעות מכניות, פיסיקליות, כימיות, חום וקור; ביגוד להגנה מפני קרינה וזיהום רדיואקטיבי; ביגוד להגנה מפני קרינה בלתי מיננת; ביגוד מגן חסין אש; סרבול בטיחות; ביגוד מחומם;	עבודה עם חומצות, תמיסות בסיסיות, חומרים ביולוגיים מזיקים, חומרי חיטוי וחומרי ניקוי משתכים;	10.1	10. הגנה כללית של הגוף
	עבודה בתנאי חום או קור קיצוניים;	10.2	
	יצור ועיבוד מוצרי זכוכית;	10.3	
	ניקוי משטחים בחומר מותז בלחץ אויר;	10.4	
	עבודה בתאי קירור, חדרי קירור ומחסני קירור;	10.5	
	עבודה בחשיפה ישירה לקרני השמש, לקרינה על סגולה ולקרינה תת אדומה;	10.6	
	עבודות ריתוך;	10.7	
	עיבוד של מתכת מלובנת, עבודות התכה, יציקה, כבישה וערגול בחום;	10.8	
	עבודות ניקוי וחיתוך עצמות של בעלי חיים;	10.9	
	עבודה עם סכין שמצריכה תנועה של הסכין כלפי הגוף;	10.10	

איבר הגוף הטעון הגנה		עבודות ותהליכים מסוכנים	סוגי ציוד מגן אישי לפי תהליכי העבודה
11. הגנת הזרועות	-	ניקוי וחיתוך עצמות בעלי חיים.	מגיני זרוע;
12. כל הגוף	-	עבודות בגשם, בקור או בחשיפה ישירה לשמש;	ביגוד הגנה מפני פגעי מזג אוויר;
13. הגנת כל הגוף מפני פגיעה של כלי תעבורה	13.1	עבודות שדורשות הבחנה ברורה מרחוק של המצאות העובדים באתר העבודה כגון:	ביגוד מחזיר אור או חלקי ביגוד מחזירי אור;
	13.2	עבודות בכבישים, מדרכות ומסילות ברזל ובשוליהם – כגון סלילה ואחזקה, צביעה ופיקוח, התקנה ואחזקה של אמצעים ואביזרים;	
	13.3	וכן עבודות פינוי אשפה, נקיון ואיסוף אשפה, הסרת מכשולים ומטרדים אחרים בכביש והכוונת תנועה בכביש.	
14. הגנה כללית של הגוף	14.1	עבודות במקומות שמהם עלול העובד ליפול לעומק העולה על 2 מטר ושאינן אפשרות מעשית לגדרם, למעט בעבודות שינוע מטענים באוניות וכשאינן הדבר מעשי;	חגורת בטיחות על כל אביזריה; רתמת בטיחות על כל אביזריה;
	14.2	עבודות במקומות מוקפים או בכוכים;	ציוד לבלימת אנרגיה קינטית כתוצאה מנפילה מגובה;
	14.3	עבודות במערכות ביוב;	